

Objekt 4, Grimsta enebacke

- Grimsta NR

Läge

Grimsta enebacke ligger i kanten av Grimstaskogen invid ett stort öppet fält. Genom området går flera stigar, bland annat ner till badplats på andra sidan skogen. Objektet ingår i Grimsta naturreservat. Mycket folk rör sig i området.

Lite om naturens karaktär

Objektet är omgivet av blandskog men den västra delen utgörs av en backe som är öppen ned mot det stora Grimstafältet, skapat genom att en sjö fylldes igen med byggmassor under 60-talet. I enebacken låg förut ett torp, som sedan länge är borta. Mycket av växtligheten är en följd av detta. Ännu idag finns trädgårdsväxten silverarv och köksväxten skogslök kvar och det finns även rester av ruderat karaktär. Objektet är mycket omväxlande och inkluderar skogsmark, ett område av ruderatkaraktär och en bit fuktskogsäng. Backen mot grönytan är en torr artrik gräsmark. I området finns också några hållar samt ett stenstråk som troligen utgör torpargrunden.

Skötsel idag

Objektet har enligt uppgift under många år (sedan 90-talets slut) skötts med varsam slåtter och upptag.

Speciella växter

På lokalen växer darrgräs. Arten är ovanlig i Stockholmstrakten. I kalkfattiga områden är darrgräs beroende av slåtter eller bete. I den torra backen finns också många andra arter. Ingen art är i sig mycket ovanlig men de som finns växer mycket blandat och de flesta finns i stora mängder. Inne i fuktängen växte 2006 enstaka jungfrumarie nycklar. Detta år kunde de ej längre återfinnas. Friska och framförallt fuktiga ängsmarker i skogsmark är en bristvara. Bevarade artrika gräsmarker finns idag nästan alltid på torr mark eftersom igenväxningsprocesserna ligger efter i tid där.

Gräsmarkens karaktär

I den torra till något friska västra ängsbacken är vegetationen täckande. Stora delar saknar höga gräs i täta bestånd. Istället växer det mycket örter som rödklint, vitmåra, jungfrulin och brudbröd tillsammans med lägre gräs som rödven och ängshavre. I det rikt varierade objektet finns också spridda örtbestånd bland stenar och under träd i bryn. Inne i fuktängen dominerar idag högvuxen tuvtåtel och älgört.

Provytans utveckling 2000 till 2012

Cirkeln har en fortsatt mycket fin och artrik karaktär. En intressant händelse är att 2012 har den parasitiska växten höstskallra etablerat ett stort bestånd i området kring cirkeln. Den drar ned vegetationshöjden hos de andra lite eftersom det är en parasit. Precis som vid Granby gård har detta år också svartkämpar en mycket god ställning och har en rik förekomst i mätutan. Den har inte noterats tidigare just här. Till ytan har nya arter kommit in och artrikedommen har ökat. Det kan tyda på att en maxnivå snart nås och att ytan kanske kan börja tappa arter. Det vet vi ingenting om ännu, och framtiden är alltid okänd. Inga speciella tecken på hotande arter finns idag som inte fanns redan 2000. Inga av dessa har ökat. En av växterna som är vanlig i rutan även detta år är rödklint. Att en mycket frekventerad stig passerar provytan bidrar till en fröspridning. Hundar bidrar troligen mycket till detta. Givetvis bidrar den årliga slåttern mycket till att sprida frön i hela området när hö krattas upp.

Från 2000 till 2006 steg arttätheten från en hög till en mycket hög nivå. Indexvärdet 2006 blev absurt högt på grund av att det är känsligt för slumpvisa händelser i den mycket lilla skalan av 1-2 dm². Men när man 2012 ser på själva kurvornas form så är det tydligt att situationen är fortsatt exceptionellt god. Både 2006 och 2012 stiger kurvan mycket brant, jämfört med ursprungsläget år 2000. Detta år, 2012, är dessutom artrikare på alla nivåer. En anledning till den mycket höga arttätheten i denna typ av halvhöga örtvegetation är att småarter växer tätare intrasslade i varandra. De skickar ut blad och stänglar i ett virrvarr av andra växter.

Att ytan då och då störs genom tramp i måttlig grad står även här som en del av den artbevarande processen. Från huvudstigen upp i enebacken går en gräs-stig fram till en parkbänk som sitter på en häll i backen. Denna parkbänk har en del av florin på sitt samvete genom att den orsakar sporadiskt trampande genom gräsmarken. Det är samma mönster som ständigt visar sig kring extra fina floraobjekten, det är människors närvaro som ger den störning på mellannivå som artrika miljöer kräver. Den varsamma slåttern ger också en mycket god effekt av att sprida frön i området genom att gräs och växtdelar dras runt vid uppkratning. Detta är givetvis en mycket stor påverkansfaktor.

Sammanfattningsvis är Grimsta enebacken fortsatt en av de artrikaste örtängarna i staden på grund av varsam slåttern och att människor vistas här så att växtligheten störs lätt genom stigar och visst tramp.

